

Отже, вирішення перерахованих завдань дозволить створити необхідні умови для оцінки показників стану виробництва продукції при її сертифікації, відповідно до вимог міжнародних стандартів.

Розглянуті напрями вдосконалення механізму забезпечення якості промислової продукції промислових підприємств не вичерпують всієї сукупності організаційно-економічних способів забезпечення конкурентоспроможності, але відображають найбільш перспективні з них.

Література:

1. Журіло Р.М. Конкурентоспроможність підприємства: теоретичний аспект [Електронний ресурс] / Р.М. Журіло // Економічні науки. – 2009. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/27_NNM_2009/Economics/52773.doc.
2. Кавецький В. В. Конкурентоспроможність промислового підприємства у світлі людського капіталу / В. В. Кавецький // Вісник Донецького національного університету. Серія «Економіка і право». – 2007. – Вип. 1. – С. 215-226.
3. Адлер О. О. Аналіз особливостей методики визначення економічної ефективності впровадження нового обладнання в гірничодобувній галузі / О. О. Адлер, Н. М. Тарасюк, О. В. Бесмертна // Соціально-економічні засади розвитку економіки України: кол. моногр. – Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2016. – Ч. 2. – С. 112-117.

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

НЕВМЕРЖИЦЬКА С. М.

*кандидат технічних наук,
доцент кафедри менеджменту*

ЛЕВЧУК Я. В.

студент

*Київський національний університет технологій та дизайну
м. Київ, Україна*

В умовах ринкової економіки для підтримки належного рівня конкурентоспроможності, підприємство повинно не тільки випускати товар, який має попит, а й має привносити у свою виробничу діяльність щось нове, раніше незвідане, інноваційне. Не можна допускати, щоби вироблений товар із часом здавався застарілим, тому підприємству слід розробляти свої інноваційні ідеї.

Запорукою успішного зростання підприємства є правильно складена стратегія інноваційного розвитку. Ефективна стратегія управління, що ґрунтується на впровадженні інновацій, згодом обов'язково приведе підприємство до підвищення прибутку й конкурентоспроможності [3]. Так і інноваційна стратегія, розглядається як система взаємопов'язаних організаційних елементів, спрямованих на визначення пріоритетів перспективного розвитку та шляхів її досягнення за допомогою впровадження інновацій у виробництво підприємства, що в сукупності призведе до підвищення ефективності його діяльності. Отже, впровадження інноваційних

технологій у виробництво стає поширенішим способом підвищення конкурентоспроможності продукції, що випускається.

Стратегічне планування є одним із видів довгострокових планувань, яке ґрунтується на створенні конкурентних переваг, а також направлено на підвищення стійкості підприємства в умовах постійно мінливого середовища [4]. Стратегічне планування інноваційного розвитку полягає в складанні моделі поведінки підприємства на ринку. Залежно від галузі модель поведінки розробляється на період від двох до п'ятнадцяти років, і охоплює комплекс різних маркетингових досліджень, прогнозування ситуацій, що впливають на стабільний розвиток підприємства і проектування заходів щодо усунення негативних ситуацій або адаптації за допомогою впровадження інноваційних проектів.

У систему стратегічного планування інноваційного розвитку підприємства входить:

- вивчення можливостей підприємства і його інноваційного потенціалу;
- постановка місії й цілей інноваційного розвитку підприємства;
- аналіз ринку, динаміки обігу продукції, сегментація ринку;
- внутрішній аналіз підприємства (асортимент, номенклатура, наявне ресурсне забезпечення, терміни освоєння нововведення тощо);
- розробка виробничого календарного плану й дослідження можливих ризиків;
- попередній розрахунок і оцінка імовірної ефективності впровадження інновацій у виробництво;
- оцінка можливих джерел фінансування та доцільного методу управління;
- складання стратегічного плану та розробка альтернативних моделей [5].

В основі стратегічного планування лежать численні дослідження, аналіз і оцінка інформації. У довгостроковій перспективі слід оцінити вплив чинників зовнішнього і внутрішнього середовища на розвиток підприємства, і особливо чинників, що сприятливо впливають на його діяльність, також провести необхідні розрахунки, вивчити ринок в обраному сегменті й врахувати всілякі ризики, як у глобальному масштабі, так і рамках конкретної галузі [1].

Стратегічні напрямки інноваційного розвитку підприємства охоплюють адміністративно-організаційні, виробничі, науково-дослідні, торгово-збутові, фінансово-економічні, юридичні та правові аспекти діяльності. Отже, можна сказати, що інноваційна стратегія об'єднує в собі основну організаційну стратегію підприємства і його інноваційний потенціал.

Розвиток інноваційного потенціалу підприємства, насамперед, залежить від наявного ресурсного забезпечення (технологічних, фінансових, організаційних, кадрових та інших ресурсів), здатності здійснювати інноваційну діяльність, використовуючи наявні ресурси та готовності підприємства сприймати конкретні інноваційні завдання [5].

Кожне підприємство має свій інноваційний потенціал, який перебуває в різних станах. Підприємства з розвиненим потенціалом ведуть активну інноваційну діяльність і займають провідні позиції на ринку. Нормально розвинений інноваційний потенціал дозволяє підприємствам зберігати своє становище на ринку, здійснюючи своєчасну модифікацію й оновлення продукції, а також впроваджуючи нові вдосконалені розробки та управлінські

підходи. Підприємства з нерозвиненим інноваційним потенціалом не здатні адаптуватися до змін зовнішнього середовища, унаслідок відсутності цільової спрямованості, оскільки не налагоджено функціонування елементів і систем виробництва, а також немає належної забезпеченості ресурсами. Реалізація різних напрямків інноваційної діяльності підприємства обумовлюється достатнім інноваційним потенціалом.

Розвиток інноваційного виробництва промислових підприємств визначається рівнем інноваційного потенціалу, а також ефективним управлінням, спрямованим на підтримку інноваційної активності на належному рівні, що націлений на комерційний результат від інновацій [1]. Залежно від рівнів інноваційного розвитку підприємства пропонується відповідна модель стратегічної поведінки.

Як відомо, є оптимальна залежність між послідовними заходами щодо оновлення виробничих технологій та управлінських систем, також притаманний контроль і корекція запланованих заходів за допомогою проведення постійного моніторингу. Залежно від умов макро- і мікросередовища, підприємство також може слідувати різним видам інноваційних стратегій, наприклад, адаптаційній, оборонній, наступальній тощо [3]. Будь-яка інноваційна стратегія передбачає реструктуризацію підприємства, оскільки зміна одного складника неминуче призводить до зміни стану усієї системи. Такий потік стратегічних змін супроводжується поточним виробничим процесом.

Виникає декілька підходів щодо досягнення лідируючого положення на ринку: впроваджувати у виробництво нові інноваційні рішення або ж використовувати раніше придбані технології. Успішній або невдалій реалізації завдань інноваційної діяльності підприємства сприяє обрана стратегія інноваційного розвитку. План стратегічного інноваційного розвитку підприємства повинен відповідати його фінансовим і виробничим можливостям. Кожна інновація супроводжується значним обсягом інвестицій і чим складніше вона технологічно, тим більші витрати потрібні для її створення і впровадження. Тому більш доцільно говорити про стратегію управління промисловим підприємством на інноваційній основі з урахуванням інвестиційного складника. На шляху накопичення фінансових ресурсів підприємство стикається з деякими перешкодами, по-перше, виробництво планованої інновації це ризикований процес, з непрогнозованими майбутніми доходами, особливо якщо фінансування проекту здійснюється за власні кошти. По-друге, якщо фінансування планується шляхом залучення позикових коштів, кредитори повинні бути переконані, що інноваційний проект має досить високий потенціал, з огляду на невизначеність терміну отримання очікуваного прибутку [2].

Грамотно складений інноваційно-інвестиційний проект повинен містити відповідь на питання: чи варто інвестувати даний проект і чи принесе проект прибуток, який окупить витрати? На практиці, інноваційно-інвестиційний проект є документом, у якому дано техніко-економічне обґрунтування проекту, з урахуванням встановлених термінів виконання проекту, обсягу необхідних капітальних вкладень, включно з проектно-кошторисними розрахунками, а

також технологія дій щодо реалізації інвестицій. Важливо врахувати всі необхідні деталі проекту для прогнозування імовірних майбутніх проблем, оцінки їх масштабу й заздалегідь спроектувати можливі рішення.

Стратегічне планування характеризує методи управління підприємством у довгостроковій перспективі, визначає комплекс необхідних ресурсів та інші подальші дії організації для досягнення стратегічних цілей. Як відомо, гроші й час це найобмеженіші ресурси, тому вкрай важливо оптимально розподілити ресурси між усіма потребами підприємства. Раціональне використання наявного ресурсного забезпечення становить основу стратегічного планування. Не можна керуватися принципом «тільки зараз» і використовувати ресурси підприємства в міру їхньої необхідності, без системи розподілу ресурсів за ступенем важливості. В індустрії українських промислових підприємств спостерігається диспропорція між наявністю інноваційних можливостей і їх здійсненням на практиці [4]. Такий стан міг виникнути через відсутність єдиного підходу у вирішенні питань і завдань в області формування системи стратегічного управління на підприємстві, а також унаслідок зневаги галузевих, регіональних і організаційних особливостей.

Отже, кожному підприємству, націленому на зміцнення ринкових позицій і сталий розвиток, слід розробляти власну інвестиційно-інноваційну стратегію і впроваджувати її у виробництво. Що дозволить забезпечити реалізацію інноваційних цілей, максимально використати внутрішній потенціал, ефективно управляти інвестиційними ресурсами для розвитку інноваційної діяльності та швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища. З цього випливає, що головним пріоритетним завданням є впровадження інноваційної моделі розвитку, в основі якої лежить створення інноваційного потенціалу і грамотне управління ним.

Література:

1. Миколайчук І. П. Формування механізму управління розвитком інноваційного потенціалу підприємства [Текст] / І. П. Миколайчук // Агросвіт. – 2015. – № 12. – С. 56-60.
2. Невмержицька С. М. Причини виникнення та шляхи подолання фінансової кризи на підприємстві [Електронний ресурс] / С. М. Невмержицька, С.О. Марценюк // Ефективна економіка. – 2018. – № 1. – Режим доступу до журналу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2018/68.pdf.
3. Харченко Т. О. Інноваційне забезпечення конкурентоспроможності підприємства [Електронний ресурс] / Т. О. Харченко, Р. Л. Куфрик // Ефективна економіка. – 2016. – № 11. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5253>.
4. Шафієва Л. Г. Особливості формування стратегії інноваційного розвитку підприємства в умовах невизначеності зовнішнього середовища [Електронний ресурс] / Л. Г. Шафієва // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2015. – № 13. – Режим доступу до журналу: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2015/13-2015/28.pdf>.